

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy ČR k Návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci (vyhláška o jakosti a evidenci pohonných hmot)
Č. J.	GŘ/108/SHP/2016
DATUM ZPRACOVÁNÍ	25. 10. 2016
KONTAKTNÍ OSOBA	Václav Trejbal
TELEFON	602 227 268
E-MAIL	vtrejbal@spcr.cz

OBECNÉ ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY

1. V § 2 chybí definice paliv uvedených v zákoně o spotřební dani:

palivo na bázi hydrogenovaného rostlinného oleje

motorová nafta s obsahem min. 30% obj. hydrogenovaného rostlinného oleje, u tohoto paliva by měl být stanoven i způsob stanovení obsahu HVO.

Odůvodnění:

Uvedení těchto paliv ve vyhlášce je žádoucí, neboť jde o palivo pro vznětové motory obsahující podíl hydrogenovaného rostlinného oleje (HVO). Palivo je již na trhu a splňuje předepsané EN. Palivo HVO výrazně zlepšuje nízkoteplotní a motorářské vlastnosti motorové nafty a má příznivé ekologické parametry z pohledu snižování emisí vlastností a je očekáváno jeho rozšíření v horizontu několika málo let.

2. Rozšíření vyhlášky o kapalinu AdBlue

Odůvodnění:

K zabezpečení úrovně emisních limitů EURO IV a vyšších jsou v Evropě a zemích přejímajících evropské emisní limity používané technologie selektivní katalytické redukce oxidů dusíku na úpravu výfukových plynů vznětových motorů (SCR konvertory) s využitím močoviny AUS 32 (obchodní označení AdBlue). Jedná se o chemicky vysoce čistý vodný roztok syntetické močoviny. Požadavky na jeho složení a kvalitu jsou specifikovány v normě ČSN ISO 22241-1.

Správná funkce, i z pohledu ochrany životního prostředí, a životnost konvertorů SCR je velmi závislá na kvalitě použité kapaliny AUS 32, proto je potřeba její kvalitu pravidelně kontrolovat v následujícím rozsahu kvalitativních ukazatelů:

1. obsah prvků (rozumí se obsah vápníku, železa, mědi, zinku, chromu, niklu, hliníku, hořčíku, sodíku, draslíku)
2. hustota při 20°C
3. obsah fosforečnanů
4. volná alkalita
5. obsah biuretu
6. nerozpustné látky
7. index lomu
8. obsah močoviny

Kvalita kapaliny AUS 32 výrazně ovlivňuje účinnost a životnost SCR konvertorů a tím i obsah emitovaných oxidů dusíku v emisích automobilů. Pro kapalinu AUS 32 jsou doporučeny teplotní podmínky pro skladování. Jejich nedodržení může vést k tvorbě rozkladných produktů, současně v rámci distribučního procesu by mohlo dojít ke kontaminaci kapaliny AUS 32. Vybrané jakostní ukazatele jsou zaměřeny především na kontrolu koncentrace močoviny (hustota 20°C, index lomu a obsah močoviny), zkoušky sledující obsah případných rozkladných produktů (biuret, volná alkalita) a kontaminantů (obsah prvků, obsah nerozpustných látek a obsah fosforečnanů). Podle vyjádření výrobců vozidel lze předpokládat, že od roku 2018 až 2019 naroste počet vozidel využívající katalytický systém SCR a vzroste spotřeba i počet výdejních stojanů pro kapalinu AUS 32. Počet odebíraných vzorků se navrhuje 50 ročně v letech 2017 a 2018 a 80 ročně od roku 2019. Počty odebíraných vzorků Ad blue budou součástí přílohy 4 a rozsah zkoušek přílohy 5.

3. Hodnocení závažnosti odchylek kvality PHM

Současný text § 4, odst. 7 stanovuje:

„Zkušební analýzy odebraných vzorků pohonných hmot a jejich vyhodnocení jsou prováděny akreditovanou osobou. Vyhodnocení analýz může být na žádost inspekce doplněno akreditovanou osobou o posouzení závažnosti nedostatků zjištěných u jednotlivých jakostních parametrů odebraných vzorků pohonných hmot s ohledem na jejich negativní dopad na provoz motoru, bezpečnost nebo na životní prostředí.“

Navrhujeme následující úpravu:

Var. I: věta druhá se nahrazuje novým textem:

„Vyhodnocení analýz doplňuje akreditovaná osoba o posouzení závažnosti nedostatků zjištěných u jednotlivých jakostních parametrů odebraných vzorků pohonných hmot s ohledem na jejich negativní dopad na provoz motoru, bezpečnost nebo na životní prostředí. Posouzení odchylek se provádí podle certifikované metodiky inspekce. Pravidla pro posouzení odchylek se aktualizují při každé změně technických norem, minimálně 1 krát za 3 roky.“

Var. II: za větu druhou se doplňuje text:

„Odchytky jsou hodnoceny certifikovanou metodikou a rozdělují se podle charakteru na několik kategorií (provozní, sezónní, a výrobní nebo úmyslné) a dále podle velikosti. Při hodnocení odchylek od jednotlivých jakostních norem musí být zohledněny nejistoty měření podle ČSN EN ISO 4259.“.

Odůvodnění:

Bude zlepšena informovanost zákazníků o závažnosti odchylek v jakosti prodáváných PHM u čerpacích stanic z pohledu ochrany životního prostředí a poškození motoru. Distribuční společnosti provozující sítě čerpacích stanic považují doplnění vyhlášky za další krok ke zlepšení péče o jakost prodáváných pohonných hmot formou hodnocení závažnosti zjištěné závady. SGS divize paliv a maziv k tomu pro ČOI zpracovala metodický materiál. Materiál byl zpracován jako certifikovaná metodika CM-2 v rámci řešení projektu TAČR 02031126. Navržená metodika pro hodnocení odchylek byla certifikována Českou obchodní inspekcí v červenci 2014 na základě dvou oponentních posudků.

KONKRÉTNÍ ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY

1. Připomínka k Čl. I – v bodu 7 navrhujeme doplnit text následovně:

„j) **vodík pro přímé použití** ČSN ISO 14687 - 1 (65 6520) nebo **vodík pro palivové články** ČSN P ISO/TS 14687 – 2.“.

Odůvodnění:

Text vyhlášky má jasně stanovit, která z obou norem se na vodík vztahuje dle jeho různého upotřebení.

Pro úplnost upozorňujeme, že zatím chybí technická norma pro způsob odběru vodíku na čerpacích stanicích a požadavcích na vzorkovnice pro vodík, v budoucnu by jistě měla být ve vyhlášce uvedena.

2. Připomínka k Čl. I – za bod 8 navrhujeme vložení nového bodu č. 9, který zní:

„9. V § 4 se na konec odst. 1 vkládá nová věta, která zní: „Výběr subjektů k ověření složení a jakosti pohonných hmot se provádí v závislosti na vyhodnocení rizika výroby, výdeje, skladování nebo prodeje nekvalitních pohonných hmot.“.“

Poznámka pod čarou 3) -k odst. 2, se doplňuje o odkaz na ČSN EN 14274

Ostatní body se přečíslojí.

Odůvodnění:

Kontrolovat je jistě třeba, ale aby byly kontroly efektivní, by měly být zaměřeny zejména na riziková místa, kde se s vyšší mírou pravděpodobnosti mohou nacházet nekvalitní pohonné hmoty. Česká obchodní inspekce

by měla vyhodnocovat tato rizika a podle toho i zaměřovat svoji kontrolní činnost. V současné době převládá způsob odběru vzorku na „velkých“ sítích a riziková místa jsou často opomíjena s odůvodňováním, že velké sítě představují většinu trhu.

K doplnění poznámky: Výběr vzorkovaných prodejních a výdejních míst se provádí podle pravidel uvedených v ČSN EN 14274 (Motorová paliva-Hodnocení kvality automobilového benzínu a motorové naft-System monitorování kvality paliv). Pracovní seznam čerpacích stanic vydává MPO. Aktualizace se provádí na základě aktualizace seznamu vydaného MPO za uplynulý kalendářní rok.(norma ČSN EN 14274, článek 4.1 Požadavky na pracovní seznam). Tyto požadavky by měly být ve vyhlášce alespoň formou odkazu uvedeny, protože jsou požadovány pro roční zprávu.

3. Připomínka k Čl. I – v bodu 11 navrhujeme text ustanovení upravit následovně:

(1) Pro vozidla s motory konstruovanými pro použití olovnatého motorového benzínu se používá aditivum, jehož základem je draselná sůl, zejména draselná sůl alkylované sulfojantarové kyseliny. Aditivum se dává tak, aby koncentrace draslíku v jednom litru benzínu byla ~~v rozmezí~~ **minimálně 5 mg až 2610 mg draslíku.**

Odůvodnění:

Pro funkci přísady stačí limitovat minimální obsah, přísada obsahuje síru a při obsahu nad minimální hranici nelze zaručit splnění limitu pro síru, což závisí i na obsahu síry v benzínu před přidáním přísady.

4. Připomínka k Čl. I – bod 18

1. Změny v příloze 5., týkající se vodíku navrhujeme upravit tak, aby byly respektovány odlišnosti obou norem dle způsobu užití vodíku, tedy kvalitativní požadavky třeba rozdělit na vodík pro přímé použití a vodík pro palivové články podle norem ČSN ISO 14687-1 a ČSN ISO 14687-2. – viz také připomínka 2.

Pro přímé použití je pro použití v dopravě stanoven vodík typ I, kategorie A, jedná se o plyný vodík. Pro tento druh jsou stanoveny pouze 3 jakostní parametry obsah vodíku a obsah uhlovodíků a obsah síry (obsah síry je standardní instrumentální technikou obtížně stanovitelný, je požadován plynový chromatograf chemiluminiscenčním detektorem). Navrhujeme tedy stanovit obsah vodíku (min. 98%mol) a obsah uhlovodíků max. 100 μ mol/mol. Vodík se stanoví metodou GC-s tepelně vodivostním detektorem. Obsah uhlovodíků se stanoví IČ spektrometrií v plynové kyvetě.

Pro palivové články se podle ČSN ISO 14687-2 používá plyný vodík typ I stupeň D. Z jakostních ukazatelů uvedených v tabulce není standardní analytickou technikou možné stanovit obsah síry (je požadován plynový chromatogram s chemiluminiscenčním detektorem). Metoda ASTM D 7651 stanovuje množství pevných částic. Nestanovuje jejich velikost. Je třeba jasně specifikovat zkušební metody pro jednotlivé jakostní požadavky a, protože se jedná o zahraniční normy (ASTM nebo JIS), převzít je do systému ČSN.

2. U SMN 30 chybí ukazatel obsah manganu - bude doplněn v ČSN 656508 podle ČSN EN 16709.

5. Připomínka k Čl. I bod 22 - příloha č. 15

Přepracovat strukturu tabulky v příloze tak, aby nebylo nutné vyplňovat vždy samostatný formulář za každou jednotlivou čerpací stanicí (počet formulářů odpovídá počtu čerpacích stanic), ale bylo možné v jednom formuláři vyplnit data jednotlivě za všechny čerpací stanice (např. xls tabulka a vždy jeden řádek za jednu čerpací stanicí).

Odůvodnění:

Pro zpracování přehledů povinnými osobami se jedná o zjednodušení a výrazné snížení administrativní zátěže, neboť nový způsob by umožnil vyšší automatizaci zpracování. Také pro následné využití státní správou se jeví tento formát vhodnější a zjednodušující případnou následnou analýzu dat.